

СЕКЦІЯ 4

ДІЯЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ГРОШОВО-КРЕДИТНОГО РИНКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

*Володимир Височанський, канд. екон.наук, доцент
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород*

ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СТАНДАРТИЗАЦІЇ ЦІННОСТІ

Розвиток мінових відносин супроводжується вдосконаленням загальнопоширеної поведінки та процедур щодо визначення цінності [1]. Вироблення стандарту цінності в даному контексті дозволяє покращити інформаційне забезпечення господарюючих індивідів стосовно поточної кон'юнктури та знизити витрати обміну як такого. Поява грошей ознаменувало важливу віху стандартизації цінності та надала змогу учасникам мінових операцій співставляти цінність різноманітних товарів і послуг з цінністю засобу обміну та згодом формулювати цінність різноманітних благ у грошовому виразі [2, 3].

В часи коли гроші являли собою товар, їх кількість визначалася потребою в них учасників обміну. Кількість грошей, а відтак й їх переоцінка, зазвичай здійснювалися плавно, не спричиняючи незручностей для господарюючих індивідів. Напроти, сучасні паперові гроші випускаються в економічну систему за наказом, їх кількість важко передбачити в довгостроковій перспективі. Оскільки існує тенденція до постійного збільшення кількості грошей, то учасники ринку при їх оцінюванні враховують ризик знецінення грошей. За таких умов зростає рівень невизначеності, а відтак і витрати мінових операцій та господарської діяльності в цілому.

В умовах відсутності повноцінного засобу обміну полегшити процеси оцінювання та знизити рівень невизначеності в господарській діяльності можливо через врахування змін цінності безпосередньо паперових грошей. В цьому випадку виникає запитання відносно якого товару здійснювати оцінку грошей, а якщо використовувати з цією метою відразу декілька товарів, то в який саме спосіб це робити.

Еволюція мінових операцій створила особливу форму ринку – біржу, яка є ефективним механізмом купівлі-продажу об'єктів торгу. Сьогодні більшість торговельних операцій з речовими товарами забезпечуються ф'ючерсною біржою, що організовує укладання строкових угод з постачання товарів в майбутньому. На відміну від локальних ринків ф'ючерсна біржа в кожен момент виробляє єдину ринкову ціну для відповідного контракту, вирішуючи в такий спосіб проблему отримання інформації щодо оцінки біржових товарів. Якщо ціна контракту свідчить про рівень інтенсивності потреб у володінні ним, то кількість укладених год з ним вказує на відносний ступінь його загальнопоширеності серед господарюючих суб'єктів.

Практична реалізація підходу щодо стандартизації цінності була виконана в умовах ф'ючерсного ринку США. З цією метою було розроблено

CommoUn (Commodity Unit – з англ. *товарна одиниця*) індекс, який охоплює усі ф'ючерсні контракти на постачання речових товарів, торгівля якими здійснюється на біржах США [4]. Щоденний перерахунок структури індексу на основі визначення грошового виразу обсягів торгівлі її складовими дозволяє оперативно враховувати зміни в перевагах учасників ринку щодо того чи іншого біржового товару. Зміни у значеннях індексу свідчать про зміни в оцінці грошей відносно товарної корзини індексу. Зростання індексу вказує на знецінення грошей, тоді як його зниження – на ревальвацію грошової одиниці. Згідно з отриманими розрахунками значення індексу зросло зі 100,00 до 159,56 протягом періоду з 2 січня 1998 року по 23 жовтня 2020 року [4]. Динаміка індексу підтверджує довгострокову тенденцію знецінення паперових грошей.

Проблема використання паперових грошей в якості стандарту цінності пов'язана з їх неповноцінністю. Сьогодні кількість грошей змінюється за наказом монетарної влади і на практиці змінюється непрогнозованими темпами. Це посилює невизначеність в оцінці грошей господарюючими індивідами та спонукає їх до пошуку більш надійного стандарту цінності. Для зниження невизначеності та полегшення процедур обміну доцільно використовувати такі засоби, які враховують оцінку максимальної кількості благ на ринку. Одним з них може бути індекс CommoUn, що враховує значення цінності ф'ючерсних контрактів з фізичним постачанням речових біржових товарів, торгівля якими здійснюється на ф'ючерсних біржах США. Динаміка індексу відображає зміни у цінності паперових грошей і підтверджує їх знецінення в довгостроковій перспективі.

Список використаних джерел:

1. Словник української мови: в 11 тт. / АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І. К. Білодіда. — К.: Наукова думка, 1970—1980.
2. Menger C. Principles of Economics. Ludwig von Mises Institute, Auburn, 2007
3. Mises, Ludwig von. Human Action. A Treatise On Economics. 4-th rev. ed. Fox & Wilkes, San Francisco, 1996
4. CommoUn – Commodity Unit Index – <https://www.commoun.com>

*Наталія Внукова, д-р екон.наук, професор
Харківський національний економічний університет ім.С.Кузнеця, м.Харків*

ВПЛИВ ОНОВЛЕНИХ ВИМОГ ДО ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ НА ЗМІНИ У ДОСТУПІ ДО ФІНАНСУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО І СЕРЕДНОГО БІЗНЕСУ

Формування ризик-орієнтованої системи фінансового моніторингу є першочерговим завданням державного регулювання ринку фінансових послуг і сполучних суб'єктів первинного фінансового моніторингу [1]. Відповідно до оновлених вимог антилегалізаційного законодавства [3] запроваджується ризик орієнтований підхід до запобігання та протидії відмиванню коштів.